

CADENA - CLAASSEN

door Louis Bracco Gartner

Welke oudere sigarenroker kent niet de Cadena Claassen Commodore sigaar, in de zeventiger jaren - naast de V.S.O.P.-serie van Schimmelpennick - het toonbeeld van genieten. Een grote Corona, die toen veel minder in de mode waren dan nu, in cederhouten kisten verpakt van 10, 25 of 50 stuks. Uiteraard ongematteerd. In de tijd dat er ook nog veel gematteerde sigaren gerookt werden, was de Commodore een sigaar waar je voor ging zitten en waar ik toen al met volle teugen van genoot. Ik heb er nog enkele staan, die ik als relikwie bewaar en die bij mij weer de mooiste herinneringen oproepen als ik ze in mijn verzameling tegenkom. Zo rijk als mijn herinneringen zijn aan de Commodore, zo rijk is ook de geschiedenis van de Cadena-Claassen sigarenfabrieken in Reusel en Tallow (lerland).

Ik heb me laten vertellen dat de in 1887 opgerichte fabriek in de buurgemeente Hapert, een van de "Acht Zaligheden" in het grensgebied van de Belgische en Nederlandse Kempen, de oudste van de thans nog in functie zijnde Nederlandse sigarenfabrieken is. De Griekse godin van de Dageraad "Aurora" droeg toen de naam van de door de Gebroeders Kees & Eduard Claassen opgerichte sigarenfabriek. De naam Cadena, een afkorting van Clemens Anton Dresselhuijs en anderen ging aan de naam Claassen vooraf toen rond de dertiger jaren de fabriek werd overgenomen door de N.V. Vereenigde Hollandsche Sigarenfabrieken, "V.H.S." genoemd. Ontsproten aan het brein van de heer C.A. Dresselhuijs, die o.m. directeur was van de in Culemborg gevestigde sigarenfabriek "Cadena". Andere sigarenfabrieken uit 's-Hertogenbosch, Amersfoort en de bekende sigarenfabriek van "Otto Roelofs" eerst uit Amsterdam en later uit Amersfoort, waren ook aangesloten bij de V.H.S. Verder was de V.H.S. ook actief met een handelshuis in ruwe tabak, nl. de Maatschappij voor de tabakshandel N.V., kortweg "Matabel" genaamd en gevestigd in Amsterdam. Twee winkelmaatschappijen "De Adelante" en "J.C. v.d. Dungen", met mooie en sfeervolle zaken in Amsterdam, Den Haag en Rotterdam, maakten eveneens deel uit van de V.H.S.

De drie zonen van Kees en Eduard Claassen, te weten Eddie, Piet en Frans als laatste tot 1972, zijn eerst bij de sigarenfabriek "Claassen" en later de sigarenfabrieken "Cadena - Claassen" werkzaam geweest.

Eind jaren dertig, toen de hele Nederlandse sigarenindustrie grote problemen kende, bleef de V.H.S. redelijk overeind. De "Matabel" verdween, zo ook enkele sigarenfabrieken, terwijl andere samengevoegd werden. Na de oorlog werd het pas echt hectisch. Aandelen kwamen in handen van R. Zwolsman, de onroerendgoedmagnaat en dus van E.M.S., de "Exploitatie Maatschappij Scheveningen". Zwolsman had alleen belangstelling voor het onroerend goed. De toenmalige directeur, de heer de Graaf van de

Naaml. Venn.
Compañía Cadena

's-HERTOGENBOSCH TELEF. 4428 (04100) - TELEGRAM-ADRES „CADENA” - POSTREKENING 30797

's-Hertogenbosch, 29 augustus 1959.

Sigarenmagazijn G. Goolkate
Haaksbergerstraat 338
ENSCHDE

Zeer geachte Heer,

U en wij staan aan de vooravond van een gouden Cadena tijd. Al te lang is over Cadena gezwezen. Men dacht: Goede wijn behoeft immers geen krans. Maar zó is het tegenwoordig niet meer. Ook voor het allerbeste - dus ook voor Cadena! - moet nu reclame worden gemaakt.

Die reclame wordt gemaakt. In Nederlands grootste weekblad - Elseviers - verschijnen dit najaar (de eerste al op 29 augustus) en deze winter een aantal advertenties, elk meer dan een halve pagina groot en, om nóg meer op te vallen, in twee kleuren. Ze vertellen over bekende ridderorden, waarmee verdienstelijke mensen worden gehuldigd; zó brengt men hulde aan de goede smaak zijner gasten - en van zichzelf! - door Cadena te presenteren. Want Cadena is een der merken, die van oudsher Nederlands roem als sigarenland hebben gevestigd.

Een afdruk van de eerste advertentie vindt u hierbij. In de wit gelaten rand worden, in alfabetische volgorde, de namen en adressen van alle Cadena dealers gepubliceerd.

Indien u er voor zorgt het complete Cadena-assortiment in voorraad te hebben en uw Cadena's vooraan te zetten op uw toonbank, in uw etalage en in uw rekken, accentueert u het cachet van uw zaak en profiteert u ten volle mee van de reclame die wordt gemaakt. En - verzuimt u vooral niet de vertegenwoordiger van Cadena bij zijn e.v. bezoek te vragen naar het speciale Cadena-diploma, dat hij voor u heeft.

Wij wensen u veel succes met Cadena!

 Hoogachtend.

COMPañIA CADENA

V.H.S., kon het niet aanzien dat broodnodige investeringen niet gedaan mochten worden in de sigarenfabriek en vaak (te) laag genoteerd onroerend goed op de balans verkocht werd, en hij vertrok in 1970 bij de V.H.S. Theo van Delft trad in 1968 op 25-jarige leeftijd, na een gedegen handelsopleiding in Engeland in dienst van de "Cadena-Claassen" sigarenfabrieken. In 1971 werd hij aangesteld tot adjunct-directeur en in 1973 kreeg hij het voor elkaar de sigarenfabriek en de beide winkelmaatschappijen van de heer Zwolsman over te nemen. Vanaf dat moment was Theo van Delft enig directeur en eigenaar van de "Cadena-Claassen" Sigarenfabriek B.V. te Hapert.

Nadat een brand in februari 1982 het bedrijf had lamgelegd, werd in datzelfde jaar in Reusel op 15 juli een bestaand leegstaand fabriekspand heropend en kon de productie van sigaren op een gelijkvloerse grondoppervlakte van 2.000 m² weer opgepakt worden. Door bovengenoemde brand is toen ook het archief en veel documentatiemateriaal verwoest. Veel van de geschiedenis van Claassen, Cadena en later Cadena-Claassen zijn dan ook door overlevering alsnog verzameld.

Onder de bezielende leiding van Theo van Delft, zich snel inwerkend in de sigarenbranche en veel lerend over de ruwe tabak van zijn topmedewerkers, begon het bedrijf zich steeds meer te moderniseren. Beginnend met een jaarproductie van 8 miljoen sigaren waren het er in 1981 al 20 miljoen, één jaar later 25 miljoen en in 1996 werden er zelfs 45 miljoen geproduceerd. Vanaf 1978 ging een groot deel van de productie naar Ierland. Om continuïteit voor het bedrijf en het personeel te waarborgen verkocht Theo van Delft zijn bedrijf in juli 1996 aan Imperial Tobacco Ltd., een van de grootste tabaksproducenten in Engeland.

Uitbreiding van de fabriek in Ierland heeft tot gevolg dat een nog groter deel van de productie aldaar verwerkt wordt.

Cadena-Claassen is vooral bij sigarenwinkeliers bekend om de merken: Cadena; Carl Upmann, eind jaren tachtig gekocht en weer nieuw leven in geblazen; Acht Zaligheden, en de talloze eigen merken die de winkeliers bij Cadena-Claassen kunnen verkrijgen. Op deze "private labels" staat, naast de naam van de winkelier en een eventuele fantasienaam, meestal de aanduiding "100% tabak".

Hoewel geen garantie voor kwaliteit geeft dit wel aan, dat men bij Cadena-Claassen sigaren maakt voor een groot publiek met een goede kwaliteit/prijs-verhouding, gemaakt door vakmensen uit Ierland (voor een groot gedeelte in Nederland opgeleid) en Nederland. Een sigaar waar men vertrouwen in heeft, geproduceerd in de bekende Nederlandse jarenlange sigarentraditie.

Bronnen: De Tabaksplant 4071/1982

De Sigaar uit de Kempen, Bas Bierkens.

VARIA TABACOLOGICA 4 TWEE PIJPENMUSEA, EEN WERELD VAN VERSCHIL!

door Jos Engelen

Hinterglemm-Saalbach ligt in het Salzburgerland en is vooral in de winter voor Nederlanders een geliefd wintersportoord. Bij een wandeling door de hoofdstraat van dit gezellige plaatsje kun je het eigenlijk niet missen: Luxe Hotel Glemmtalerhof, waar de gemoedelijke *Kaffee- und Bierstube* tevens *Das Pfeiffenmuseum* huisvest.

Voor de ramen en langs drie wanden zijn zo'n 20 vitrines ingericht met een exquise verzameling houten, meerschuimen en porseleinen pijpen, terwijl tevens ook *Tabaksutensilien* als snuifdozen, tabaksdozen en -buidels rijk vertegenwoordigd zijn. Opvallend zijn vooral de gesneden pijpen van Ulmer herkomst en talloze vanuit de Duitse en Oostenrijkse volkskunst, waaronder vele van museale kwaliteit. De liefde van de eigenaar Dr. Schell gaat zelfs zover, dat zijn koffiemokken en asbakjes voorzien zijn van het logo van *Das Pfeiffenmuseum*! Onder het genot van *Schnapps* of *ein halbes Liter Bier* is het er voor de *Liebhaber* uiterst goed toeven!

Meeuwen-Gruitrode ligt in België, in de Kempen omgeving Bree, een vroeger zeer arme streek waar de mensen tussen 1850 en 1900 voor hun dagelijkse kostje hard moesten sappelen en zeer velen dan ook blij waren de kost te kunnen verdienen als sigarenmaker of pijpenmaker.

Ook Meeuwen kent een *Tabaksmuseum* en wel van Jan Schouteden op de weg naar Helchteren 32 (011791718). Terwijl *Das Pfeiffenmuseum* in Hinterglemm zowel qua ambiance als collectie gericht is op de meer vermogende klant staat het *Tabaksmuseum* in Meeuwen representatief voor de eigen streek en haar bewoners. In een omgebouwde boerenschuur van zo'n 50 m² heeft Jan Schouteden alleen drie smalle paden vrijgehouden, waarbij de wanden en het middengedeelte tot de nok toe gevuld zijn met vooral *tabak* en *sigaren*, zowel machines als attributen, terwijl ook alle soorten *pijpen* vertegenwoordigd zijn als mede *rokersstoelen* en andere *tabacologica*.

De charme van dit museum ligt vooral in het feit dat Schouteden alles, maar dan ook alles, verzameld heeft wat op zijn weg kwam op tabacologisch gebied zonder naar exclusiviteit te kijken en het dan ook niet chronologisch tentoongesteld heeft. Karakteristiek voor het voorgaande is een collectebusje op een onopvallende plaats waar de bezoeker vrijwillig een bijdrage tot onderhoud in kan deponeren...

Uitzonderlijk, excessief en exclusief is echter zijn verzameling sigarenbandjes met bijbehorende matrijzen, zowel voor de bandjes als voor de kleurige dekbladen die op de sigaren gebruikt werden. Met tal van ontwerpen die zelfs nooit zijn uitgebracht!

Het geheel is representatief voor de fabricage in de Kempen en laat een schitterende kunsthistorische ontwikkeling zien. Dit is wel de meest complete verzameling, die ik althans ooit gezien heb. Vooral de Belgische en Nederlandse Koningshuizen zijn breed vertegenwoordigd, evenals de beide Wereldoorlogen.

Dit museum is beslist de moeite van een afspraak en een omweg waard!